

TAJNÝ ROZKAZ

~~ODTAVNĚ~~

MINISTRA VNITRA

Ročník 1954

V Praze dne 23. ledna 1954

Číslo 12

O B S A H : 12. Vyučení, učňovské zkoušky a vydávání výučních listů odsouzeným.

Zrušeno podle RMV č. 13/63

*Viz též č. 100 NZ-sahl-II-2,
a Směrnice pro nápravně výchovnou činnost č. 47-55, vydání č. 8. RNSNZ č. 8/67
(v dokumentaci mal. a kmil NZ)*

Vyučení, učňovské zkoušky a vydávání výučních listů odsouzeným

Vydávám Směrnice pro vyučení, učňovské zkoušky a vydávání výučních listů odsouzeným. Směrnice jsou uvedeny v příloze k tomuto článku.

Náčelníkům věznic a nápravně pracovních táborů a pracovníkům výkonu trestu ukládám, aby zajišťovali zvyšování odborné kvalifikace odsouzených a v dohodě s příslušným závodem umožnili odsouzeným vykonání učňovské zkoušky.

Č.j. SNZ-06877-4/021a-53.

Ministr vnitra :
Rudolf B a r á k v.r.

Příloha k čl. 12 TRMV č. 12/1954.

S M Ě R N I C E

pro vyučení, učňovské zkoušky a vydávání výučních listů odsouzeným

Úkolem pracovní výchovy je vychovat z odsouzeného řádného pracovního člověka a připravit ho na budoucí povolání po propuštění. Celá řada odsouzených je totiž buď bez pracovní kvalifikace nebo s takovou pracovní kvalifikací, již nebudou moci po propuštění uplatnit. Příprava odsouzeného na budoucí povolání spočívá pak především v tom, že jest veden k získání potřebné pracovní kvalifikace v oboru, v němž za výkonu trestu pracuje.

Získávání pracovní kvalifikace odsouzenými má však také význam národně hospodářský, protože dostatek kvalifikovaných pracovních sil, které dokonale ovládají nejnovější techniku, jest jedním z nejdůležitějších předpokladů rychlého a úspěšného rozvoje výroby. Dobrá

Výkonnost není bez předběžného odborného vzdělání vůbec myslitelná. Trvalý a hodnotný výkon mohou podat jen pracovníci odborně zdatní.

Získání potřebné kvalifikace je také prvním předpokladem pro to, aby odsouzený po svém propuštění setrval na dosavadním pracovišti nebo ve stejném oboru.

Proto je nutno soustavně a důsledně pomáhat odsouzeným začlenit se do výroby a zvyknout si na tovární kázeň a pořádek, vést je k tomu, aby si oblíbili svoji práci a co nejrychleji si osvojili, příp. zvýšili svoji odbornou kvalifikaci.

Také Řád nápravných zařízení připouští umožnit odsouzenému vykonat učňovskou zkoušku, uplyne-li za výkonu trestu učební doba /doba příslušného učebního oboru/ a jsou-li splněny ostatní podmínky pro vyučení.

Všeobecným podkladem pro provádění učňovských zkoušek jest vládní nařízení z 27. 5. 1952 č. 22 Sb. o nové úpravě učňovských zkoušek. Pro připuštění k učňovským zkouškám osob starších 18 let, i když se nepodrobily výcviku v učebním poměru, byly vydány k provedení uvedeného zákona vždy příslušným ministerstvem vlastní směrnice, podle kterých jsou zkoušky prováděny v závodech, spadajících do jejich oboru. Tyto směrnice jsou v zásadách stejné ve všech resortech.

Otázka výběru odsouzených pro zaškolování a přípravu k učňovským zkouškám, jakož i zajištění dostatečného počtu kvalifikovaných pracovních míst, záleží na náčelnících věznic a pracovních táborů a na pracovních výkonu trestu v nejužší spolupráci s vedením jednotlivých závodů. Pro výběr přichází v úvahu odsouzení, kteří projeví určité pracovní schopnosti nebo mají zájem o vyučení, vykazují dobrý poměr k práci a dobré pracovní výsledky, projevují zájem o převýchovu a jsou u nich předpoklady, že s úspěchem vykonají učňovskou zkoušku a že po svém propuštění zůstanou pracovat ve vyučeném oboru. Kromě toho je třeba, aby trest odnětí svobody nebo jeho zbytek převyšoval u odsouzeného dobu příslušného učebního oboru /2 nebo 3 roky/.

Současně je nutno s vedením závodu zajistit, aby zaškolovaným odsouzeným byla věnována zvláštní pozornost po stránce odborné, aby mistři a dílovedoucí byli zainteresováni na řádnou výuku odsouzených a aby se jim dostalo potřebného odborného školení. Také náčelník věznice nebo pracovního tábora a zejména pracovníci výkonu trestu pečují o to, aby zaškolování odsouzení byli ke zkouškám dobře připraveni a aby je s úspěchem vykonali. Zaškolované odsouzené nutno organisovat v odborném zájmovém kroužku za účelem zdokonalování jejich odborných znalostí, zejména po stránce teoretické. Tomuto zájmovému kroužku je třeba věnovat velkou pozornost a péči a všestranně jej podporovat. Ve zvýšené míře nutno zde využívat odborné literatury a vzorných instrukčních filmů.

Účelem zkoušky u odsouzeného jest přezkoušet, jak si během pracovní doby osvojil vědomosti a dovednosti, stanovené popisem /kvalifikační charakteristikou/ a osnovou učebního oboru, zejména pak nové metody práce a jak je dovede uplatňovat v praxi a stanovit jeho pracovní a mzdové zařazení.

Při přípravě zkoušek vypracuje náčelník věznice nebo pracovního tábora nebo pracovník výkonu trestu ve spolupráci s dílvedoucím příslušného závodu, kde odsouzený pracuje, charakteristiku odsouzeného, v níž uvede: jakou práci odsouzený vykonával po dobu rovnající se délce učební doby příslušného oboru, jak si osvojil znalosti všech operací a úkolů, jakým odborným školením a s jakým výsledkem prošel v zájmových kroužcích, příp. v závodě, jaký je jeho poměr k práci a průměrný výkon za poslední tři měsíce před zkouškou a návrh dílvedoucího na zařazení podle státního katalogu prací.

Zkouška je písemná, ústní a praktická a koná se odděleně od ostatních zaměstnanců závodu. Praktická zkouška se provádí na produktivní práci na pracovišti a zjišťuje, jak si odsouzený osvojil praktické dovednosti svého oboru a jak umí teoretických znalostí v praxi používat.

Členem zkušební komise je také náčelník věznice nebo pracovního tábora nebo jím pověřený pracovník výkonu trestu.

Zkušební komise sleduje průběh zkoušek, provádí ústní zkoušky a závěrečné hodnocení, zařazení do pracovní třídy podle státního katalogu prací, odpovídající zjištěné kvalifikaci a vydává výuční listy těm, kteří při zkouškách obstáli. Výuční listy odsouzených starších 18 let jsou shodné s výučními listy pro učně. Výuční list odsouzeného se zakládá do osobního spisu a nesmí z něho být patrné, že zkouška byla vykonána v době výkonu trestu.

Při přemístění odsouzeného v době zaškolování nutno zaslat s jeho osobním spisem veškerý písemný materiál, týkající se dosavadního průběhu zaškolování.

Při výběru učebních oborů pro odsouzené nutno vycházet z celostátní potřeby kvalifikovaných dělníků a zaměřit se především na odvětví, kde je kvalifikovaných pracovníků nedostatek /hornictví, stavebnictví, průmysl stavebních hmot a pod./.

Bude velkým přínosem pro naše hospodářství i pro odsouzené, získají-li během výkonu trestu pracovní kvalifikaci pro uplatnění v důležitých a často i klíčových výrobních odvětvích. Je proto zapotřebí využít všech prostředků kulturně masové práce /názorné agitace, nástěnek, ústavního rozhlasu a pod./ k podporování snahy odsouzených o zvýšení jejich pracovní kvalifikace se zaměřením na úspěšné vykonávání učňovské zkoušky.

Obdržel : ministr vnitra
náměstci ministra vnitra
správa nápravných zařízení a
některé správy MV
krajské správy MV
správa MV Jáchymov.

Tento výtisk č. 20 rozkazu ministra vnitra s origi-
nálem porovnal a za správnost vyhotovení odpovídá :

4/10. *[Handwritten signature]*